

کانی شناسی و سنگ‌شناسی برخی از سنگ‌های آذرین شمال گلپایگان

نوشته :

عبدالحسین فرقانی

دکتر در رشته زمین‌شناسی

دانشیار دانشکده علوم

در حدود ۱۲ کیلومتری جاده شوسته خمین به گلپایگان و در حوالی محلی معروف به قوه و خانه مرغ^۱ رخساره‌های مختلفی از سنگ‌های آذرین دانه‌ای Grenue دیده می‌شود. این سنگها از محل مزبور بسمت گلپایگان در مسیر جاده در مسافتی بطول تقریبی چهار کیلومتر، دارای بیرون زدگی‌های متعددی می‌باشد که فاصله نزدیک‌ترین بیرون زدگی به این شهر در حدود ۴ کیلومتر است. در روی نقشه زمین‌شناسی گلپایگان (تهیه شده بوسیله سازمان زمین‌شناسی ایران در ۱۳۴۷) سن سنگ‌های این منطقه بطور احتمال پرکامبرین Précambrien تعیین شده است.

همانطور که در شرح نقشه مزبور قید شده، برای تشخیص انواع سنگ‌های آذرین شمال گلپایگان مطالعه سنگ‌شناسی دقیقی لازم است که نگارنده در ضمن این مقاله درباره برخی از رخساره‌های سنگ‌شناسی آن (سینیت آلکالن، سینیت الکالن دانه ریز و دولریت) بحث می‌نماید^۲ و امیدوار است راهنمایی برای مطالعات کاملتر بعدی باشد.

یادآوری می‌نماید که سنگ‌های آذرین این منطقه در اطراف خود به تشکیلات دگرگونی ناحیه‌ای پرکامبرین از قبیل سریسیتوشویست Séricitoschiste، میکاشیست Micaschiste، آمفیبولیت Amphibolite و غیره ختم می‌گردد که خود موضوع مقاله دیگری می‌باشد.

۱ - مرغ به فتح میم

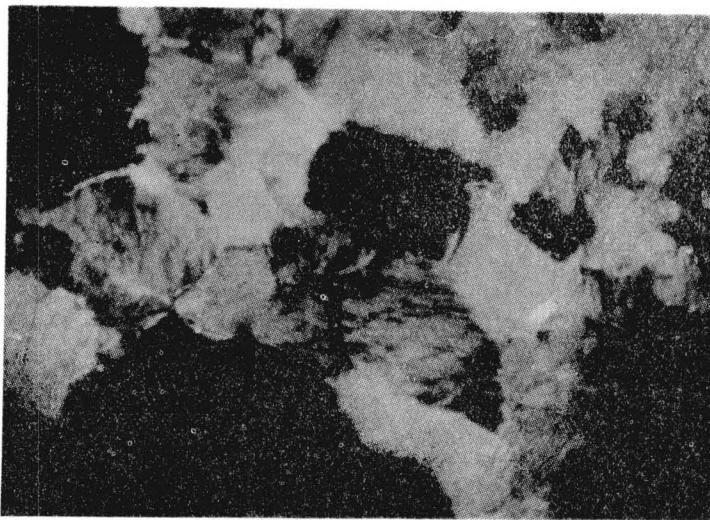
۲ - از همراهی آقای دکتر بزرگ‌نیا (در شرکت ملی نفت ایران) برای تهیه برخی از مقاطع سنگ‌های مورد

مطالعه صمیمانه تشکر می‌نماید.

۱- سینیت آلکالن Syénite alcaline

مطالعهٔ ماکروسکوپی - در نمونهٔ دستی، رنگ این سنگها ممکن است خاکستری کمرنگ و یا خاکستری - قهوه‌ای مایل بزرد باشد. بافت Texture آنها تقریباً یکنواخت Équante و ابعاد کانیهای تشکیل دهنده آنها بطور متوسط بین سه تا پنج میلیمتر تغییر می‌نماید. درشتی بلورها گاهی اوقات مخصوصاً در فلدسپاتها به ۱ تا ۲ میلیمتر نیز می‌رسد. با چشم غیر مسلح می‌توان بلورهای فلدسپات سفید رنگ یا زرد مایل به قهوه‌ای و همچنین بلورهای پیروبول Pyrobole^۱ سبز مایل به سیاه را تشخیص داد. رنگ زرد مایل به قهوه‌ای فلدسپات احتمالاً مربوط به جانشین شدن مقداری آهن سه ظرفیتی بجای آلومنیوم در ترکیب کانی می‌باشد.

مطالعهٔ میکروسکوپی - در مطالعهٔ سینیت آلکالن با میکروسکوب پولاrizan، از کانیهای اصلی سنگ علاوه بر اورتوز می‌توان آمفیبول Amphibole، پیروکسن نوع اوژیت اژیرینیک Augite Aegyrinique و بیوتیت Biotite را تشخیص داد. کانیهای فرعی این سنگها عبارتست از اسفن Sphène، آپاتیت Apatite و کانیهای کدر Grenue. ساختمان Minéraux opaques. سینیت آلکالن دانه‌ای می‌باشد و ممکن است جهت یافتنگی مختصمری در کانیهای تشکیل دهنده آن دیده شود.

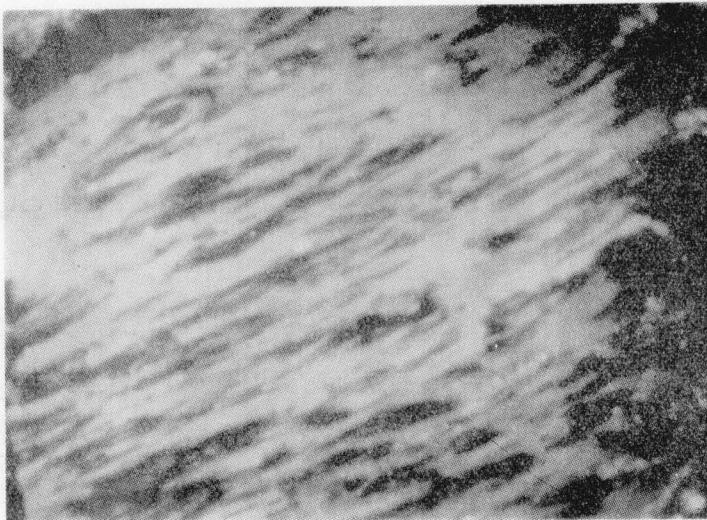
شکل ۱

مقطع میکروسکوپی سینیت آلکالن با نور پولاrizه (بزرگ نمایی ۱۶)

اورتوز - این کانی در حدود ۸-۶ درصد مجموع کانیهای مورد بحث را تشکیل میدهد و تنها کانی بیرونگی است که در میدان میکروسکوب مشاهده می‌گردد. بلورهای آن بدون شکل خارجی منظم Xénomorphe و یا نیمه منظم Subautomorphe است. در بعضی موارد انکلوزیونهای Inclusion از کانیهای دیگر (پیروبول، بیوتیت، آپاتیت) در داخل آن مشاهده می‌گردد. بلورهای اورتوز غالباً دست نخورده و یا تجزیه (پیروبول، بیوتیت، آپاتیت) در داخل آن مشاهده می‌گردد. بلورهای اورتوز غالباً دست نخورده و یا تجزیه

۱- منظور از پیروبول کانیهای گروه پیروکسن و گروه آمفیبول می‌باشد.

آن ناچیز است و بهمین جهت در میدان میکروسکوپ شفاف باظطرمیرسد. مطالعه این کانی در بین نیکل های صلیبی نشان میدهد که بلورهای آن دریشتر موارد دارای ماکل کارلسbad Carlsbad میباشد و غالباً بصورت میکروپرتیت Micoperthite است.

(شکل ۲)

مقطع میکروسکوپی اورتوز پرتیتی در نور پولاریزه (بزرگ نمایی ۱۶)

آمفیبول - بلورهای این کانی نیز بدون شکل خارجی منظم و یانیمه منظم است و همراه پیروکسن بطور متوسط ۱۰ درصد مجموع کانیهای سینیت مورد بحث را تشکیل میدهد. در نور طبیعی رنگ آن سبز چمنی و چند رنگی Polychroisme آن بین سبز مایل به زرد و سبز تیره مایل به آبی تغییر می نماید. معمولاً حاشیه بلورهای آمفیبول پررنگتر از قسمت های میانی آنست و گاهی اوقات در داخل آن ذرات فراوانی از کانیهای کدر دیده میشود. بعلاوه آپاتیت نیز غالباً به حالت انکلوزیون در داخل کانی مورد بحث قراردارد. بلورهای آن در بعضی موارد به حالت متداخل با پیوتیت همراه است. ذرات ریز آمفیبول ممکن است با یکدیگر مجتمع شده و بصورت لکه های سبز رنگی در میدان میکروسکوپ دیده شود.

در نور پولاریزه رنگ بیفرنژانس کانی مورد بحث بواسطه خاصیت جذبی شدید آن پوشیده شده است. در مقاطع طولی زاویه خاموشی ماکزیمم آمفیبول تا ۱۸ درجه میرسد و احتمالاً نوع آن ریبکیت Riebeckite (نوعی آمفیبول سدیم دار) است. در برخی از نمونه های جمع آوری شده بلورهای ریزی از آمفیبول سبز نسبتاً روشن بطور درهم بصورت حاشیه ای در اطراف کانیهای کدر دیده می شود. رنگ بیفرنژانس ماکزیمم این نوع آمفیبول معمولاً مربوط به اوایل تا اواسط درجه دوم نیوتن است و زاویه خاموشی ماکزیمم آن تا ۳۲ درجه میرسد. بنابراین آمفیبول نوع اخیر هورنبلند سبز Hornblende verte میباشد. هورنبلند

۱- در بعضی از منگهای رگهای و دانه درشت منطقه مورد مطالعه نوعی آمفیبول سبز رنگ تیره تا سیاه دیده میشود که در مقطع نازک و بانور طبیعی چند رنگی آن از سبز نسبتاً روشن تا سبز تیره مایل به آبی تغییر می نماید. در نور پولاریزه پراکندگی Dispersion شدیدی در بیفرنژانس این کانی وجود دارد و هنگام چرخاندن پلاتین میکروسکوپ در برخی از مقاطع آن خاموشی کامل صورت نمی گیرد. آمفیبول مزبور که از نوع آرفودسونیت Arfvedsonite می باشد با کانیهایی مانند فلدسپات پرتیتی، اسفن و کانیهای کدر همراه است.

سبزگاهی بطور متداول با بیوپتیت نیز دیده میشود (رنگ این بیوپتیت‌ها غالباً قهوه‌ای است در صورتیکه بیوپتیت همراه ریبکیت قهوه‌ای مایل به قرمز است).

پیروکسن (نوع اوژیت اژیرینیک) - مقدار درصد این کانی در بعضی از سنگهای مورد مطالعه از آمفیبول کمتر است و همانطورکه قبله گفته شد همراه کانی اخیر ده درصد مجموع مواد سنگ را تشکیل میدهد. بلورهای پیروکسن معمولاً با شکل خارجی نامنظم تا نیمه منظم Subautomorphe و دارای گسیختگی‌هایی می‌باشد. در نور طبیعی رنگ آن سبز چمنی و چند رنگی آن بین سبز تیره تا سبز تغییرمی‌نماید. در داخل اوژیت اژیرینیک ممکن است انکلوزیونهایی از کانیهای کدر و آپاتیت دیده شود. با آنکه رنگ جذبی آن شدید است و کم ویژش رنگ پیرفرنژانس را می‌پوشاند چنان بنظر می‌رسد که رنگهای اخیر مربوط به درجه دوم نیوتن می‌باشد.

بیوپتیت - این کانی کمیاب است و بطور متوسط یک تا دو درصد مجموع کانیها را تشکیل می‌دهد. بیوپتیت ممکن است بطور متداول با آمفیبول‌ها و یا بصورت حاشیه‌ای در اطراف این کانیها دیده شود. در نور طبیعی قهوه‌ای پررنگ و در بعضی نمونه‌ها قهوه‌ای مایل به قرمز می‌باشد. گاهی اوقات در داخل آن ذراتی از کانیهای کدر دیده میشود. بلورهای بیوپتیت غالباً سالم بوده و هیچگونه آثار تجزیه در آن دیده نمی‌شود.

موسکویت - موسکویت جزو کانیهای بسیار کمیاب می‌باشد و ذرات ریز میکروسکوبی آن در بعضی از مقاطع سنگها دیده میشود.

آپاتیت - بلورهای این کانی میکروسکوبی و دارای شکل خارجی منظم Automorphe است. آپاتیت در حدود یک درصد مجموع کانیها را تشکیل می‌دهد. اسفن - بلورهای این کانی (حدود نیم درصد مجموع کانیها) میکروسکوبی است و غالباً بهالت انکلوزیون در داخل آمفیبول‌ها یا بیوپتیت قرار دارد.

کانیهای کدر - همانطورکه قبله ذکر شده، این کانیها ممکن است بهالت انکلوزیون در داخل آمفیبول، اوژیت اژیرینیک و بیوپتیت دیده شود. ذرات ریز کانیهای کدر در متن سنگها نیز پراکنده شده‌است. یادآوری می‌نماید که مقدار درصد کانیهای آهن و منیزیوم دار Ferromagnésien (پیروکسن، آمفیبول، بیوپتیت)، در سنگهای مورد بحث متغیر است و گاهی اوقات از پنج درصد تجاوز نماید. از طرف دیگر در عده‌ای از سنگها کلیه بلورهای آمفیبول از نوع هورنبلنده سبز کمرنگ امت و از کانیهای موجود در آنها علاوه بر اسفن و آپاتیت باید آلانیت Allanite را نام برد.

نامگذاری - بر مبنای شمارش یازده هزار نقطه بوسیله کنتور نقطه شمار Compteur de Point مقدار درصد تقریبی هریک از کانیهای تشکیل دهنده سنگهای مورد بحث عبارتست از:

۸۶ درصد

اورتوز (میکروپرتیت)

» ۱۰

پیروبول

» ۱

بیوتیت

» ۳

کانیهای فرعی

از روی ضربهای رنگین بودن Coloration و فلدسپاتیک Feldspathique :

$$COL = 100 - \frac{(کوارتز + فلدسپات)}{100} = 100 - \frac{86}{100} = 14$$

$$FELDS = \frac{\text{فلدسبات آلکالن}}{\text{فلدسبات آلکالن} + \text{پلازیوکلاز}} = \frac{86}{86 + 100} = 0.43$$

و با مراجعه به جداول رده‌بندی مودال سنگهای آذرین (Jung و Brousse، ۱۹۰۹) مشاهده می‌شود که این سنگها لوکوکرات Leucocrate و از نوع سینیت آلکالن می‌باشد.

۲- سینیت آلکالن دانه‌ریز

این نوع سینیت در نمونه ماکروسکوپی بر حسب مقدار درصد کانیهای آهن و منیزیوم دار از خاکستری روشن تا خاکستری نسبتاً تیره تغییر می‌نماید. ابعاد کانیهای این سنگ از سینیت‌هایی که قبل از شرح داده ایم ریزتر و معمولاً بین نیم تا ۲ میلی‌متر است (اگرچه در بعضی موارد طول عده‌ای از بلورهای فلدسبات تا ده میلی‌متر و بیشتر نیز می‌رسد). با چشم غیر مسلح می‌توان در آن بلورهای فلدسبات سفید رنگ و کانیهای آهن و منیزیوم دار سبز رنگ را تشخیص داد. در مسیر جاده پیرون زدگیهای این نوع سینیت به گلپایگان نزدیک‌تر است.

مطالعه میکروسکوپی - در مقطع نازک این سنگها می‌توان کانیهای اورتوز پرتیتی، پلازیوکلاز (خیلی کم)، بیوتیت، موسکویت، کلریت، اسفن و اپیدوت را تشخیص داد.

اورتوز - این کانی در حدود ۶۰ درصد مجموع (همراه موسکویت ۴۸ درصد) کانیها را تشکیل می‌دهد و دارای شکل خارجی منظم تا نیمه منظم است. بلورهای آن پرتیتی و غالباً دارای ماکل کارلسbad و کم و بیش تحت تأثیر تجزیه کائولینیتی زاسیون Kaolinitisation و سریسیتی زاسیون Séricitisation قرار گرفته است.

پلازیوکلاز - بلورهای پلازیوکلاز نسبت به اورتوز بسیار کمیاب (حدود نیم درصد) بوده و بوسیله ماکل پلی سن تیک Polysynthetique خود به آسانی از کانی اخیر تشخیص داده می‌شود و جنس آن ممکن است آلبیت - اولیگوکلاز Oligoclase باشد. (در یکی از مقاطع دارای ماکل آلبیت، زاویه خاموشی متقارن برابر ۱۰ درجه دیده شده که نشانه الیگوکلاز An_{28} است).

بیوتیت - بلورهای بیوتیت میکروسکوپی است و در حدود دو درصد مجموع کانیهای را تشکیل می‌دهد. در نور طبیعی قهوه‌ای رنگ و دارای چند رنگی واضحی می‌باشد. بعضی از بلورهای آن سالم و برخی دیگر

کم و بیش به کلریت تبدیل شده است. کانی اخیر در نور طبیعی سبز چمنی و چند رنگی مشخصی را نشان میدهد. در نور پولاریزه رنگ بیرفرنزانس آن معمولاً^۱ بوسیله رنگ جذبی کانی پوشیده شده است.

موسکویت - این کانی غالباً از تجزیه فلدوپاتهای سنگ وجود آمده و بلورهای آن میکروسکوپی میباشد. عبارت دیگر تجمع ذرات ریز سریسیت Séricite (که در اثر سریسیتی زاسیون فلدوپاتها وجود آمده) تشکیل بلورهای موسکویت را داده است. مقدار درصد این کانی بستگی به شدت تجزیه فلدوپاتها دارد و بطور متوسط در حدود ۲ درصد مجموع کانیها را تشکیل میدهد. چون کانی ثانوی است (از منشأ فلدوپات) لذا می‌توان مقدار درصد آنرا به فلدوپاتهای سنگ اضافه نمود.

کانیهای کدر- ذرات این کانیها بسیار ریز و ممکن است تا یک درصد مجموع مواد سنگ را تشکیل دهد.

اپیدوت - این کانی هم بصورت پیستاسیت Pistacite و هم بصورت کلینزوژنیزیت Clinozoizite است. کانی اخیر را بوسیله رنگ بیرفرنزانس ضعیف‌تری (رنگ‌های درجه اول نیوتون) که دارد به آسانی میتوان از پیستاسیت تشخیص داد. این دو کانی جزو مواد ثانوی سنگها می‌باشد و در حدود یک تا دو درصد مجموع کانیها را تشکیل میدهد.

نامگذاری - شمارش ۳۶۰ نقطه از دو مقطع مختلف یک سنگ نشان میدهد که بلورهای فلدوپات اورتوز (میکروپریت) ۹۸ درصد (با درنظر گرفتن ۲ درصد موسکوویت) و بلورهای بیوتیت دو درصد مجموع کانیهای سنگ را تشکیل میدهد (بدون درنظر گرفتن کانیهای فرعی و ثانوی). در نتیجه ضریب رنگین بودن و ضریب فلدوپاتیک این سنگها به ترتیب ۲ و ۱۰۰ می‌باشد. در جدول رده‌بندی مودال سنگهای آذرین، چنین سنگهایی هولولوکوکرات Hololeucocrate و جزو سینیت‌های آلکالن محسوب می‌شود.

۳= دولریت Dolérite

در نمونه دستی این سنگها کانیهای پیروپول سبز تیره، فلدوپات سفید رنگ و بیوتیت سیاه رنگ را می‌توان تشخیص داد. بواسطه فراوانی کانیهای آهن و منیزیوم دار، رنگ سنگهای مزبور نیز غالباً تیره است. بافت Dolerite دیگر ناخواخت Équante و بعد از کانیهای تشکیل دهنده آنها بطور متوسطین دو تا پنج میلیمتر تغییر می‌نماید. بیرون زدگیهای از این سنگها در حوالی قهوه‌خانه مرغ دیده می‌شود.

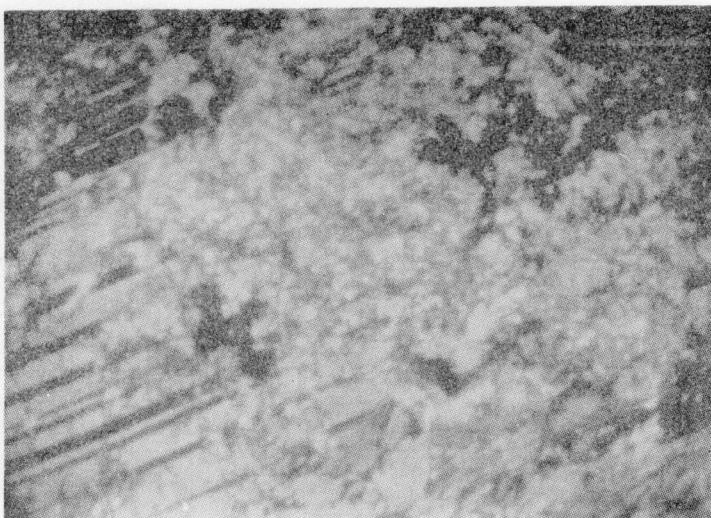
مطالعه میکروسکوپی - مطالعه میکروسکوپی سنگهای مورد بحث نشان میدهد که کانیهای اصلی تشکیل دهنده آن عبارت‌ست از فلدوپات پلازیوکلаз، پیروکسن مونوکلینیک، آمفیبول و بیوتیت. از کانیهای فرعی آپاتیت، اسفن و کانیهای کدر را می‌توان نام برد. پیستاسیت، کلینزوژنیزیت، سریسیت، موسکویت، اورالیت Ouralite (نوعی آمفیبول) و کلریت کانیهای ثانوی سنگ را تشکیل میدهد. ساختمان Structure این سنگها دانه‌ای Grenue و در بیشتر موارد پسیلیتی Poecilitique (نوعی ساختمان دولریتی) می‌باشد. در حالت اخیر هریک از بلورهای درشت پیروکسن یک یا چند عدد از بلورهای مستطیلی شکل پلازیوکلاز

را در بردارد. ساختمان پسیلیتی مؤید آنست که ژیرمان سنگهای مورد بحث رگه‌ای می‌باشد.

پلازیوکلاز-بلورهای این کانی بطور متوسط ۴-۶ درصد مجموع کانیهای سنگ را تشکیل می‌دهد.

مقاطع آن باشکل خارجی نیمه منظم و ماکل تکراری آن غالباً از نوع آلبیت است. در اثر تجزیه، بلورهای پلازیوکلاز کم و بیش به سریسیت Séricite و سوسوریت سوسوریت تبدیل شده است. در حالت اخیر مجموعه‌ای از ذرات اپیدوت، کلینوزوئیزیت و آمفیبول بوجود آمده است. تجزیه پلازیوکلاز در بعضی موارد به پرهنیت نیز دیده می‌شود. کانی اخیر را بواسطه خاموشی دورانی (شبیه ہال پروانه) به آسانی می‌توان از سریسیت و موسکویت تشخیص داد.

مطالعه ماکل نوع آلبیت در پلازیوکلاز با میکروسکوپ پورلا ریزان معمولی و باروش میشل لوی (مقاطعی که در آن تیغه‌های ماکل خاموشی متقارن دارد) نشان میدهد که نوع آن لا برادرور An_{70} - 70 است.

(شکل ۳)

مشاهده تجزیه پلازیوکلاز در زیر میکروسکوپ و با نور پولا ریزه (بزرگ نمایی ۲۵)

پیروکسن مونوکلینیک - این کانی همراه آمفیبول در حدود ۱-۵ درصد مجموع کانیهای سنگ را تشکیل میدهد. مقاطع آن دارای شکل خارجی نامنظم و در نور طبیعی بینگ تا قهوه‌ای مایل به بنفش است. رنگ مذبور در داخل کانی بطور یکنواخت پراکنده نشده بلکه بصورت لکه‌هایی است که از قهوه‌ای کمرنگ تا قهوه‌ای کم و بیش تیره تغییر می‌نماید. رنگ قهوه‌ای مایل به بنفش احتمالاً مربوط به وجود عنصر تیتان در ترکیب کانی می‌باشد. همانطور که قبل ذکر شد، کانی مورد بحث بهالت پسیلیتی بلورهای مستطیلی شکل پلازیوکلاز را در بر می‌گیرد. بعلاوه انکلوزیونهایی از کانیهای کدر و آپاتیت نیز ممکن است در داخل آن دیده شود. در اثر پدیده اورالیتی زاسیون Ouralitisation (نوعی تجزیه) اطراف آن غالباً به آمفیبول اورالیت تجزیه شده است. رنگ کانی اخیر سبز یا قهوه‌ای است و در اکثر موارد از تجزیه یک بلور پیروکسن هردو نوع آمفیبول (هم قهوه‌ای رنگ و هم سبز رنگ) بوجود آمده است. اورالیتی زاسیون ممکن است درامتداد

شکستگی‌ها و کلیواژهای کانی نیز صورت گرفته باشد. اثر خطوط کلیواژ در مقاطع طولی آمفیبول حاصل بموازات خطوط کلیواژ پیروکسن اولیه است. در نور پولاژن رنگ بیرونیانس ماکزیم پیروکسن مربوط به اوائل تا اواسط درجه دوم نیوتون می‌باشد و در مقاطع طولی آن زاویه خاموشی ماکزیم بین ۰° تا ۵° درجه تغییر می‌نماید. برخیانی رنگ جذبی، مقدار زاویه خاموشی، رنگ بیرونیانس، جدا شدگی Parting { 100 } می‌توان گفت پیروکسن مورد بحث اویزیت تیتان‌دار Augite titanifère نوع دیالاز Diallage است.

آمفیبول - همانطور که قبله گفته شد، رنگ این کانی قهقهه‌ای یا سبز است و معمولاً از تجزیه پیروکسن بوجود آمده است. هم‌نوع سبز رنگ و هم‌نوع قهقهه‌ای رنگ آن دارای چند رنگی واضحی می‌باشد. در حالت اول چند رنگی از سبز کمرنگ تا سبز و در حالت دوم از قهقهه‌ای روشن تا قهقهه‌ای متوسط تغییر می‌نماید. مقدار درصد آمفیبول سبزرنگ بمراتب بیشتر از آمفیبول قهقهه‌ای رنگ است. در مقاطع طولی زاویه خاموشی ماکزیم کانیهای مورد بحث در حدود ۳۲ درجه می‌باشد، بنابراین می‌توان آنرا نوعی هورنباند Hornblende دانست. گاهی اوقات مجموعه‌ای از ذرات مختلف آمفیبول جانشین یک بلور پیروکسن شده است.

بیوتیت - این کانی کمیاب است و بلورهای پراکنده آن در حدود ۴ درصد مجموع کانیهای سنگ را تشکیل میدهد. در نور طبیعی رنگ آن سبز مایل به قهقهه‌ای کمرنگ تا قهقهه‌ای رنگ است.

اسفن - بلورهای اسفن کمیاب و غالباً بطور متداول با ذرات کانیهای کدر دیده می‌شود. کانی مورد بحث بواسطه بیرونیانس بسیار بالا (رنگهای درجات فوقانی) که دارد به آسانی از اپیدوت و زوئیزیت یا کلینوزوئیزیت مشخص می‌گردد.

آپاتیت - این کانی مانند اسفن کمیاب و بصورت بلورهای اتومورف Automorphe نسبتاً درشت درمن سنگها بطور پراکنده دیده می‌شود. اگرچه مقاطع طولی آن (مستطیل شکل) ممکن است با کلینوزوئیزیت اشتباہ شود ولی کانی اخیر بیرونیانس غیرعادی داشته و خاموشی مایل دارد.

کانیهای کدر - ذرات ریز این کانیها درمن سنگ و مخصوصاً در داخل کانیهای آهن و منيزیوم دار پراکنده شده است. مقدار درصد آن کم و با کانیهای فرعی دیگر در حدود یک درصد مجموع مواد سنگ را تشکیل میدهد.

اپیدوت - این کانی هم بصورت کلینوزوئیزیت Clinozoisite و هم بصورت پیستاسیت یافت می‌شود و در حدود دو درصد مجموع کانیها را تشکیل میدهد. همانطور که قبله ذکر شده، اپیدوت غالباً در اثر سوسوریتی زاسیون پلازیوکلаз بوجود آمده است (کانی ثانوی).

کلریت - جزو کانیهای ثانوی و کمیاب است و احتمالاً از تجزیه بیوتیت بوجود آمده است.

نامگذاری - مطالعه سه مقطع مختلف و شمارش ... نقطه از مقاطع مزبور مقدار درصد هر یک از کانیها را بشرح زیر نشان میدهد.

۴	۴ درصد	پلازیوکلاز (نوع لا برادر)
»	۰ ۱	پیروبول
»	۴	بیوتیت
»	۱	کانیهای فرعی

در نتیجه ضریب رنگین بودن سنگهای مورد بحث ۶۶ و ضریب فلدوپاتیک آنها صفر میباشد . با مراجعه به جداول مربوطه مشاهده میشود که چنین سنگی ملانوکرات *Mélanocrate* و همردینف ملاگابرو *Mélagabro* و ملابازالت *Mélabasalte* نامید . بنابراین آنرا میتوان ملادولریت *Méladolérite* نامید .